

nattakaa omla ihkkeitänne! Syö-
kää osuuskodin ruokalassa.

Huom! Ystävällinen huomautus
se myös niille henkilöille jotka tietävät
olevansa velkaa osuuskotiin että suo-
rittaisitte velkanne hetimiten tai
muussa tapauksessa tullaan julkaise-
maan nimenne sanomalehdissä. — R.

ISHPEMING, MICH.

Nyt ne sen tietävät! Mitä? No,
sen suuren "salaliiton", jonka Ish-
peingin äiti-väki täten tiedoksi an-
taa. Se on hähkääs sillä lailla, että
se suuri höyryjä on jo pyörimässä
ja siitä suurta tuleman pitää; ja tu-
leekin oikeen kaksipäiväiset naisten
iltamat lokak. 30—31 p. Ne alkavat
tanssella ja loppuvat siihen suureen
ruokapöytä-huutokauppaan, jonka
meidän isäntä- eli poikamiehet
tulevat saamaan. Silloin se nähdään,
kuka suorittuu voittajana. Terve-
tuloa Coming Nation haalille läheiltä
ja kaukaa.

Osaston kokouksessa oli kerran
keskustelun alaisena osuuskalpan e-
teenpäin vieminen ja siellä oli suu-
rena toivomuksena, että ainakin
kaikki osaston jäsenet, niin nuoret
kuin vanhatkin, ostaisi sieltä kaikki
semmoisen tavaran, mitä sieltä vain
löytyy ja toisivat uusia ostajia mu-
kanaan ja niin alkaisi oma kauppa-
me vaurastumaan.

Mrs. Jack Koski ja Miss Laila Hu-
pala ovat leikattu umpisuolivian takia
Dr. Holmin sairaalassa. Toivoon
toverittarien pikaista parantumista.

Yksin leipin ovat menneet toiv.
Toivo Hannula ja Alma Niemelä. On-
nea ja yhteisymmärrystä elämän tal-
palella, toivoo toveripiiri.

Ja naiset valmistautukaa äänestys-
urnalle kaikki tänä syksynä, alkää
laiminlyökö tehtäväänne näin tär-
keässä asiassa. Kaikki ja kaikkialla!
Yksikin ääni on naula kapitallisin
ruumisarkkuun vallankin aikana,
jolloin on monta tovereistamme sul-
jettuna vankilakomeroihin syyistä,
kun ovat uskaltaneet sanoa totuuden.
Sotahuutomme olkoon: Debs vanki-
lasta valkoseen taloon tänä syksynä!
Toivon Toverittaren tilaajamäärän
kohoavan kymmeneentuhanteen. To-
veritervehdyksiin. — Salon tyttö.

EUREKA, CALIF.

Toveritar on tervetullut lehti ky-
lämme naisille, siinä olleet kirjoituk-
set ovat mielenkiintoisia, sekä opet-
tavalaisia. Naiset kun kokoontuvat

pirteäksi saattamisessa, niin varmaan
saamme tulokset, joista kannattaa
mainita. Meillä on joitakin ahkeria
avustajia Toverittarella, mutta heitä
ei ole läheskään kylliksi. Jos nyt
syksyn ja talven kuluessa alkaisi kir-
joituksia tulemaan tavallista run-
saammin, niin voitaisi lehteä silloin
tällöin painattaa suurempana.

Siis jokainen ahkerasti kirjoitta-
maan Toverittareen niin pian kuin
ikinä aika myöten aikaa. Lapsille
kuuluu sama kehoitus. — Lapsat ei-
vät ole oikein innokkaasti lähettäneet
kirjoituksia syykkään ajalla. Muori
Hovin lahjoittamat kuparilantit an-
netaan seuraaville pikkukirjoittajille,
vaikka hekään eivät ole varsinaisesti
ilmoittaneet kilpailevansa palkinnos-
ta: Aune Palola, Prosser, Wash., ja
Kerttu Leino, Astoria, Ore.

Ne lukijat, jotka pitävät jatkoker-
tomuksista, voivat nyt alkaa seuraa-
maan kertomusta "Mies, jolla ei ollut
menneisyyttä", se on mielenkiintoi-
nen juttu. Kirjoitus on suomenosa.
Kotoisilta kynäilijöiltä on tulossa jat-
kokertomuksia. Toveritar Annie Ruis-
salo kirjoittaa parhaillaan uutta ker-
tomussarjaa Toverittareen. Hänen
kertomuksiansa olemme ennenkin lu-
keneet, m. m. "Orjan tarinan". Klau-
die Parkkonen, nykyään Klaudie Siiv-
vak, suomentaa venäjäkielestä ja kir-
joittelee alkuperäistä. Selma-Täti e-

yhteen, alkavat he toisilleen seloste-
lemaan Toverittareessa olleita kirjoit-
tuksia ja noloon asemaan jää se
henkilö, joka ei ole seurannut Tove-
rittaren sisäiltoja. Tämä on valkutta-
vaa akitatsionia silloin, kun asete-
taan ikäänkuin tahtomattaan henkilö
tilille tiedoistaan.

Utta ja mielenkiintoista meille on
tuo juuri perustettu osuuskalpa
palkkakunnallamme, sieltä kun saam-
me aina uusia ja uusia tietoja. Saa-
daan tietää esim. kuinka paljon päi-
vässä taasen on liikevalhto y. m.,
joita tietoja emme saa koskaan pu-
littaessamme rahoja yksityisten liik-
keisiin. Liikevalhto on tähän asti
ollut noin seitsemän sataa dollaria
päivässä. Palkkakunnan porvarit
vaikenevat koko osuuskalppahom-
masta, joskus saadaan kuulla jokin
mahtava kukiatusuhkaus, jonka läh-
teen tai syyn kai jokainen ymmär-
rämmä.

Nuorisoliitto toimii osastossamme
koko ripeästi, pannen toimeen ilta-
mia, sekä liiton jäsenet suorittavat
ohjelmaa osaston muussakin tilat-
suuksissa. Liitto kokoontuu joka
sunnuntai aamupäivällä Toveritaloi-
le, jossa opettajiston avulla nuorat
harjoittelevat suomenkieltä y. m. voi-
misteluseura toimii myöskin nuorisoli-
iton keskuudessa.

Puhujain harjoitusrenkas alkaa
myöskin pian toimintansa, puuttuu
vain akitatsionkomitean kokoonkut-
sumista. Jäsennöket keskusviras-
tosta ovat saapuneet. Tämä alaosa-
to on tarpeellinen osastolle. Osaston
jäseniltä ennenkalkkia vaaditaan ny-
kyään kykenevyyttä syventymään
alkamme tapahtumiin ja tositietoja,
ei enää tyydytä paljaaseen kiihotus-
puheisiin.

Keskustelukokoukset ovat edelleen
toiminnassa, nykyään on keskustel-
tavana kokouksissa liikkeemme pe-
ruskirjanen "Kommunistinen Mani-
festi". Tämä on pieni kirjanen, vaan
joka sana siitä pitää olla selvillä
henkilöllä, joka tahtoo kiinteästi olla
mukana ja toimia työväenliikkeessä.

Näytelmäseuramme nykyään toi-
mii komitean johdolla. Komiteassam-
me on ututteria ja toimivia tovereita,
jotka kaikkensa toimivat osaston hy-
väksi. Ensimmäinen tilaisuus, jonka
he valmistavat t. k. 16 p. lauantai-
iltana. Silloin näyttelijämme esit-
tävät kappaleen "Naisorja". Emme
pety tuon nimen suhteen, kappale
todella vastaa nimeään. Kuinka pal-

delleenkin avustaa etenkin Kodinosas-
toa kirjoituksillaan. Allekirjoittaneel-
la luultavasti tänä syksynä tulee ker-
tomussarja Toverittareen. — Jokai-
nen tuomaan ajatuksensa julki Tove-
rittaren palstoilla, silloin lehti täyt-
tää sen tehtävän, mikä sille kuuluu.

Lasten Jouluun on tähän mennessä
tullut kirjoituksia ja runoja seura-
avilta tovereilta: Felix Hyskeeltä, Mi-
kael Rutaselta, W. M. Mattsonilta,
Selma McConelta, Richard Pesolalta,
E. Uparilta ja sävellys K. Rautiolta.
Kuvia Lasten Jouluu varten ei ole
tähän mennessä tullut vielä yhtään.
Ihanneliittolaiset, ottakaapa huomi-
oon, samoin ne, joilla on muita so-
pivia kuvia Lasten Jouluu varten.

Viime numeroon on tullut omitui-
nen virhe, kirjoitukseen: Mitä tiedäm-
me Neuv.-Venäjän lasten suojelukses-
ta. Viimeinen lause kirjoituksessa
pitäisi kuulua: Jokainen Neuv.-Venä-
jän lapsi on yhteiskunnallisesti saman-
arvoinen.

Ennenkin on huomautettu siitä, et-
tä kaikki, jotka kirjoittavat Toveritta-
reen, ilmoittakoon nimensä toimituk-
selle. Se on kaikilla lehdistä "laki-
na", eikä Toveritarkaan voi siinä asi-
assa eri sääntöä pitää.

Toveriuudella,

H. M.

TOVERITTAREN TILAUSHINTA KOHOO

Alati kallistuvien kustannus-
ten tähden tulee Toverittaren
tilaushinta nousemaan. Tämä
hinnankorotus tulee voimaan
joulukuun 1 p. ja ilmoitamme
sen nyt näin ajoissa, jottei yksi-
kään Toverittaren tilaaja saisi
aihetta moittimiseen, ettei ajois-
sa tiedotettu asiaa tilaajille. Nyt
on paras aika uudistaa tilaukset
Toverittarelle. Vaikka tilaus-
aika loppuisi ensi vuonna, niin
ei tee mitään haittaa; uudistus
lasketaan siitä päivästä eteen-
päin, jolloin vanha tilaus lop-
puu, entisellä hinnalla. Tilaus-
hinnat Toverittarelle tulevat ole-
maan seuraavasti:

Vuosikerta Toveritarta Yhdys-
valloissa \$1.75, 6 kuuk. \$1.00.

Vuosikerta Toveritarta Cana-
dassa ja Suomeen \$2.00, 6 kuuk.
\$1.25.

Uudistakaa ajoissa Toveritta-
ren tilaukset ja katsokaa eri-
koista levitysosaston kirjettä
seuraavassa Toverittaren nume-
rossa, jossa puhutaan Toveritta-
ren joululahjasta kaikille Tove-
rittaren asianaisille ja -miehille.

Toveriuudella

Toverittaren levitysosasto.

P. S. — Varastossamme löy-
tyy vielä joku määrä Toveritta-
ren lahjakirjaa "Erämaassa ja
Mailmalla". Lähetämme kirjan
vapaasti kaikille niille, jotka uu-
distavat Toverittaren tilaukset ja
tai hankkivat uusia tilauksia;
kirjoja lähetetään niin kauan
kuin toinen painos riittää. Pi-
tääkö kiirettä, ettette jää ilman
kirjaa.

HARHAPOLUILLA

(The Girl That Goes Wrong)

Kirj. R. W. Kaufman, suomentanut Yrjö Sirola.

Tämän järjestelmän julmuuden ja rikoksiin painavien
olojen kiroton kurjuuden paljastaa Kaufman tässä teoksessa
tavalla että ken lukee Harhapoluilla hän tulee työskentele-
mään siten että tilanteeseen saadaan pikainen muutos. —
Hinta \$1.50.

Tätä mainehikasta teosta saadaan tilaamalla:

TOVERI, BOX 99,

ASTORIA, OREGON

Jon naislaimen onkaan avioititossa
rahan ja omaisuuden takia ja heidän
elämänsä siellä on orjuutta, pal-
jasta orjan henkeä ja elämää saavat
he osakseen. Ympäristö ja käsitte-
mättömät omaiset otaksuvat tämän
orjanaisen elämän "onneksi". Onnei-
liseksihan sitä maailma olettaa, joka
saa olla varakkaissa naimisissa.
Tässä kappaleessa kuitenkin tämä
naisorja riuhkasee itsensä pois va-
paampaan elämään, jossa hänelle an-
netaan vapaan naisen arvoisen elä-
mä. Tietysti jokainen nainen ja
mies Eurekaassa saapuu tätä arvokas-
ta kappaletta katsomaan.

Hauskaa nähdä Toverittaren ot-
sikkoo, jossa numeroilla esitetään ti-
laajamäärän yhä kasvavan; se luo
innostusta toimittajassa, sekä sen
kannattajajoukossa. — Yksi joukosta.

MASS CITY, MICH.

Täältä meidän kylästä on hyvin har-
voin mitään kirjoituksia Toverittaren
palstoilla, niin minä nyt ensikertalai-
sena pörrän muutaman rivin, kun
tämä kerran on meidän lehtemme.
Meillä olisi paljon tehtävää tällä-
kin paikkakunnalla. Jokaisen meistä
olisi tilattava hyvää kirjallisuutta ko-
ttimeen. Niistä voisit paljon oppia.
Siten jäisi sivuun korttipakat ja muut
arvottomat ajankulut.

Meidän työläisten pitäisi kertoa kaik-
kiaan jättää pois kaikki pikkumaisuus
ja ottaa tositeolla osaa toimintaan,
eikä enää kuluttaa aikaa niin ala-
voisissa toimissa kuin lähimmäisen
parjaaminen on.

Meidän tulisi oppia kasvattamaan
lapsemme hyvään, eikä itse antaa
heille huonoa esimerkkiä. Meille äi-
deille kun kerran on uskottu niin suu-
ri tehtävä, pitäisi meidän edes koet-
taa täyttää velvollisuutemme.

Käykäämme siskoina yhdessä poista-
maan tätä nurinkurista järjestelmää,
että jo lapsemme näkisivät uuden päi-
vän. Eikö se olisi kaunista, kun mei-
dän lapsemme ja lastemme lapset voi-
sivat muistella meitä suurina taisteli-
joina.

Niin, minun piti kertoa myös tämän
paikkakunnan oloista. Hiljaista tääl-
lä on; kaikki tuntuu kuin kuolleelle.

Ikävä iaku sattui meille työläisille,
kun meidän yhteinen kotimme pa-
loi poroksi. Neljätoista vuoden työn
tulokset muuttuivat raunioiksi. Ikävä
on katsella sitä paikkaa raunioina,
johon on monta yötä ja päivää aan-
nut uhrata ja heittää kotihommat
syryään. — Siinä se oli monta vuot-
ta "anttien" ja porvarien silmäti-
kuna ja nyt se siitä meni tuolla ta-
valla.

Kun läksimme kotiin sieltä kahta-
kymmentä vailla kaksitoista, ei ollut
vielä aavistustakaan tapahtumasta.
Mutta jo yhden tienoissa oli kaikki
ilmiliekissä. Jotkut eukot olivat iloin-
nee ja sanoneet, että "hyvä oli, kun
sai sydänhalvauksen ja vielä yön ai-
kana, eikä tarvinnut edes tohtoria-
kaan."

Niin ne karvajalat ovat hyviä ih-
misiä meitä työläisiä kohtaan, niin
ne meidän vahingoistamme ilonsa il-
maisevat.

Jospa lopetan, toiste lisää.
Tilatkaa Toveritar joka kotiin, sitä
toivoo:

Ensikertalainen.

KIITOS!

New Yorkin s. s. osaston puolesta
kerättiin minulle, sairasavustusta
\$19.75, jonka summan kuitenkin luov-
vutan vaalitalusturhastaan. Kiitos
lahjoittajille ja kerääjille, erittäinkin
Hugo Leivolle. Sydämellinen kiitos
myös niille henkilöille, jotka kävivät
luonan sairasalassa ilahduttamassa
minua, tuoden kukkia y. m. tuomista.
Toveriuudella — Hilma Lander.

+++++
+ NEW YORKIN SUOM. NAISTEN +
+ + + + +
+ OSUUSKOTI +
+ JA PAH:ANVÄLITYS-TOIMISTO +
+ 241 Lenox Ave. & 122 St +
+ + + + +
+ Telefoonit: 813 Morning side +
+++++